

דברי חיזוק

מאת הגה"צ רבי שמשון פינקוס זצ"ל

בעיני בין הזמנים

ויותיצבו בתחתית ההר" - א"ר אבדימי בר חמא מלמד שכפה הקב"ה עליהם הר כגיגית ואמר להם אם אתם מקבלים התורה מוטב ואם לאו שם תהא קבורתכם (שבת פח.).

ידועה הקושיא (עי' תוסי' במקום ומדרש תנחומא פרשת נח) למה היה צריך הקב"ה לכפות הר כגיגית, הלא ישראל הסכימו ברצון ואף הקדימו נעשה לנשמע.

ומתרץ התוסי' שמא יחזרו בהם כשיראו את האש הגדולה. שמעתי מאבי מורי שליט"א (יבלחט"א) משל לאדם שבא לטיפול אצל רופא שיניים, וכשהחלו הכאבים החזקים הוא קם ממקומו והחל לברוח מהמקום. הרופא הזעיק את העוזרים שלו והם החזירוהו והושיבוהו בכוח עד לגמר הטיפול. אין ספק שהוא רוצה בטיפול ואף משלם עליו ממיטב כספו אבל כיון שנתקף בפחד צריך להחזיק בו שלא יברח. כן כלל ישראל נתקפו בפחד ורצו לברוח, והקב"ה לטובתם כפה עליהם הר כגיגית. הפחד הזה התקיים עד לימי מרדכי ואסתר ואז נשתחררו ממנו. ואכמ"ל מה הסיבה שאז נשתחררו מהפחד.

יש מסבירים שזה היה פחד של גדלות - משל למי שמטפס על הר גבוה וכשמסתכל כלפי מטה הוא מפחד מהגובה.

והנראה בעיני להסביר מהו הפחד. הדבר החשוב ביותר לאדם הוא החיים עצמם. "ואהבת לרעך כמוך" הי' כמוך יקר מאוד. אדם מרגיש את עצמו יקר מאוד. אינני מכיר בעל חסד שיכול לבחור כובע בשביל חבירו. איש לא יבחר וידקדק בענייבה שבוחר לחבירו ומדקדק ומשוה ומשתהה בזה כמו שעושה כן לעצמו. החביבות של הי'אני כ"כ חשובה אצל עצמו. וזו הסבה למה כל כך קשה לאדם לשנות את עצמו ואת חיינו - הלא זה ממש "פחד פחדים" לא להיות "אני". דוגמא לדבר התופעה המופלאה של בעלי תשובה "חלוניים" גמורים ממש במ"ט שערי טומאה, וברגע אחד השתנו. אנו מברכים רוקע הארץ על המים, אנו מרגישים קרקע בטוחה תחת רגלינו, ובעל התשובה מרגיש שהוא

אה"ח 1234567

אוצר החכמה

פורח באויר. הקרקע נשמטה מתחת רגליו. זה נקרא אצלו לא חי. גם אצל שומר תורה ומצוות - להפוך לבן תורה מפחיד מאוד.

ולכן כפה עליהם הר כגיגית, כי הם פחדו פחד גורא מעצם השנוי כמו שאמרתי פעם לאדם "חלוני", אני הוא "אני" ואתה הוא "אתה". אתה חושש שאם תלבש כובע וחליפה תהיה כמוני, תפסיק להיות "אתה" ותהיה "אני", וזה מה שמרתיע אותך. אני מבטיח לך שאתה תמשיך להיות "אתה" (אם תחזור בתשובה) ותמצא כמה יפה יכול להיות ה"אתה" שלך (כשומר תורה ומצוות). אם יכנס לבית מדרש זה אדם "חלוני" ורואה את כולנו לבושים כובע וחליפה - איך נראה הכובע בעיני החילוני. זה דומה לאותו כובע ברזל כבד שהיו מלבישים פעם את האסירים בנוסף על אזיקי הידים והרגלים והיה יורד עד לאף, וכך היו מוליכים אותם כדי לשבור את רוחם. האם אפשר להסביר כל זה ל"חלוני" כל שאפשר לומר לו הוא "טעמו וראו כי טוב ה"י".

אה"ח 1234567

אה"ח 1234567

אה"ח 1234567

אוצר החכמה

ואצלנו - בחור שנהיה פתאום מתמיד נדמה אצלנו כאותו "כובע" אצל ה"חלוני". הרי להיות מתמיד פרושו להפסיק לחיות, זה בית סוהר! אבל אם תשאל את המתמיד הוא יאמר לך "חכו ממתקים וכולו מחמדים", "טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף".

זכורני כי בישיבה שלנו היה בחור מתמיד והוא ג"כ היה כותב את השיעורים של ר' לייב מאלין זצ"ל. הוא היה לומד עד כלות הכוחות, והרבה פעמים הוא נרדם כשהעט בידו. פעם חבר שלי נכנס לחדרו בשתים לפנות בוקר וראה אותו ישן עם עט בידו ושר מתוך שינה "טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף". מתמיד איננו בית סוהר אלא חכו ממתקים וכולו מחמדים. אבל לאחרים נראה כבית סוהר. וכן ישראל בהר סיני נבהלו, וכאמור לעיל הפחד היה אצלם עד לימי מרדכי ואסתר שאז נשתחררו מהפחד, וראו שחכו ממתקים וכולו מחמדים.

אני הייתי בא"י בזמן מלחמת ששת הימים, אף שאז גרתי עם חמי זצ"ל בבני ברק, הרי לאותו חג השבועות שנתנו לראשונה לבוא אל הכותל המערבי באנו לירושלים. וההתרגשות כמובן היתה גדולה מאד. בדרך חזרה מהכותל היתה קבוצה של בעלי בתים ששמחו מאד ושרו "עומדות היו רגלינו בשעריך ירושלים" ואני עמדתי בצד ובכיתי. רציתי לומר להם "רבתי זה לא זה, זו איננה הגאולה זה לא משיח!" כבוש העיר העתיקה איננו אורו של משיח. גם אני שמחתי שחזרנו

לכותל אבל לא לזה חיכינו. אבל פעמיים בחיי אמרתי לזה חכיתי, ראיתי אור. אוצר החכמה
אור"ח 1234567

פעם אחת - היה זה בסיום של סמינר של ערכים, בסימפוזיון המסכם - ראיתי איך יהודים עלו ולבשו ציצית וקבלו עליהם עול מלכות שמים וכמה מהם בכו. אמרתי בלבי מתחילים לראות משהו. **ופעם שניה** - לפני שנה וגם השנה, כשראיתי "ישיבת בין הזמנים". זה אורו של משיח - הולכים לקראת משהו. כשראיתי בעלי תשובה הרי ברור עם ישראל עושה תשובה, אבל כאן ראיתי דבר אחר. אחרי השואה הגשמית והשואה הרוחנית שבאה בעקבותיה עם קום המדינה, שלח לנו הקב"ה עירין קדישין - החזון איש, הרב מבריסק, הרב מסטמר, ר"א קוטלר וכו', הם בנו שוב את עם ישראל. אבל נשארו כמה פרצות. אחת מהן היא "בין הזמנים"!! וכשראיתי את "ישיבות בין הזמנים" ראיתי איך הפרצות נסגרות והתורה איננה מ"מרחשון עד ניסן" אלא מתשרי עד תשרי - רציפות אחת, וזה דבר אחר לגמרי. אוצר החכמה
אור"ח 1234567

בשביל הרבה בני תורה המשתתפים בזה הוא רגע של "משבר". בן תורה שהוא סגור לגמרי בתוך התורה ואין לו לאן לברוח, הרי בעוד שני "בין הזמנים" כאלו הוא עלול (!) להיות מתמיד!! "רק זה חסר לי! הרי הכל אסור!!" אוצר החכמה

נזכרתי שנסעתי ברכבת התחתית בניו יורק וכושי אחד אומר לי "ה' אינו רוצה שתסתובבו כל היום ולא תגעו בשום דבר!" הבנתי שהוא היה "שבת גוי" וראה שהיהודי אינו יכול לעשות כלום ואינו נוגע בכלום. **ואמנם יש הרואים שבת כבית סוהר**, וגם התמדה נראית כבית סוהר. אוצר החכמה
אור"ח 1234567

שמעתי מהגאון הגדול ר' שמואל חרקובר זצ"ל מפליטי מיר שהגיעו לארה"ב - חז"ל אומרים "חנוך תופר מנעלים היה ועל כל תפירה היה מייחד ייחודים", בפשוטו הכוונה לשמות קודש. בשם ר' ישראל סלנטר אומרים שהיה מכוון לעשות העבודה בטוב שלא להכשל בגזל. ושמעתי מר' שמואל זצ"ל החסידים מפרשים ע"פ דרכם, ובעלי המוסר ע"פ דרכם; ואני מפרש חנוך תופר מנעלים היה, וכפשוטו סנדלר! ועל כל תפירה היה מייחד ייחודים "איך בין נישט קיין שוסטער!" (אינני סנדלר!) אני תופר מנעלים, אבל אני חנוך איש האלקים! על דרך זה יש בני תורה שאמנם לומדים, אבל מוחים

"משכני" ואח"כ "אחריו נרוצה" ומשם "הביאני המלך חדריו"
 "נזכירה דודך מיין" - אין מתוק כמו התורה מישרים אהבך - כמה
 זה טוב! כמה זה יפה! ^{אוצר החכמה}

הרמב"ם בהלכות תשובה (פ"ג ה"ב) כתב "...ושיקול זה אינו לפי
 מנין הזכויות והעונות אלא לפי גודלם. יש זכות שהוא כנגד כמה
 עונות שנאמר "יען נמצא בי דבר טוב", ויש עון שהוא כנגד כמה
 זכויות שנאמר "וחוטא אחד יאבד טובה הרבה". ואין שוקלין אלא
 בדעתו של קל דעות והוא היודע האידע עורכין הזכויות כנגד העונות."
 לפנינו הלכה פסוקה כי את המעשים שלנו אין מי שיוכל להעריך
 ולשקול אותם מלבד השי"ת. אדם שומע תקיעת שופר, נוטל לולב,
 לומד דף גמרא, אין אף אחד - ואפילו לא מלאך ולא שרף - שיוכל
 להעריך נכונה את משקל המעשה, רק השי"ת בכבודו ובעצמו.

בעומק הדברים: אנו רגילים להבין מפני שאין אף אחד שיוודע את
 הנסיבות של עשיית המעשה, את עומק תכונות הנפש, כמה מסירות
 נפש מונח בתוך המעשה, כמה "לשם שמים" מונח בתוך המעשה; רק
 הקב"ה יודע. ובודאי שזה אמת ונכון מאד. אבל גם זה נכון,
 שהמשקל של המעשה נמדד, לא רק על המשקל של פנימיות המעשה,
 אלא במשקל האיכות החיצוני של המעשה, מה המעשה הזה פעל
 באופן מעשי רק הקב"ה יכול לדעת.

מספרים כי בקעלם הגיע פעם מישהו ומצא כי הדלת נעולה במנעול
 ואין אפשרות לפותחה. בלית ברירה קפץ הלה דרך הגדר ונכנס
 פנימה. גערו לעברו של אותו אחד "הנך מזיק! אתה שברת את
 המנעול".¹²³⁴⁵⁶⁷ כאשר מישהו חוצה את הכביש ברמזור אדום הוא
 "שובר" את הרמזור... בכל מעשה ובכל פעולה שאנו עושים רק
 הקדוש ברוך הוא יודע מה המשמעות של המעשה, מה המעשה הזה
 פעל בעולם. ^{אוצר החכמה}

כל אחד מאיתנו יודע היטב כי תשעים ותשע אחוז של כל נושא זה
 ה"אורח". **החפץ חיים סיפר** כי זוכר עובדא שהיתה בצעירותו
 (ואנו חוזרים לתקופה של מאה וחמישים שנה) בבחור בן ארבע עשרה
 שידע את כל הש"ס, ודיברו בו נכבדות אודות שידוך מסויים,
 ובהתאם גם קיבל נדוניה גדולה, ובסוף התברר שאותו בחור היה בן
 חמש עשרה וביטלו את השידוך בטענה כי לבחור בן גילו אין זה
 חידוש שיוודע את הש"ס!!!

אוצר החכמה

אוצר החכמה

הבה ונתבונן! למה אנחנו לא יודעים את הש"ס בהיותנו בני חמש עשרה? אין זה אלא מפני שאין אורה כזו. אם היתה האורה שנערים בני חמש עשרה יודעים את הש"ס, בלי ספק היינו יודעים את הש"ס. לא חסרים לנו כשרונות ולא חסר לנו שום דבר - זה פשוט ענין של אורה. [ואם תרצו לחלוק עלי בזה, על חצי הש"ס ודאי תסכימו איתי...] אם היינו כיום נכנסים לישיבה של רבי עקיבא איגר היינו יוצאים כולנו גאוניים ממש. אבל כשאנחנו ילדים בני 5 האורה היא שילד בן 5 משחק בכדור ולומד א"ב.

אה"ח 1234567

סיפור לי הגר"א ארלנגר שליט"א שלמד בחברותא עם הגר"ח"ש ליבוביץ שליט"א שאביו הוא בן של הברכת שמואל, ואביו אמר לו כך "על יבמות תמיד הייתי יכול לומר 'ווארט' כי אבא שלי הכניס לי את יבמות - כל מילה וכל סברא כשהייתי בן אחת עשרה, אבא שלי הכניס בכח. למה היה צריך כח? כי אף ילד בחיידר לא ידע יבמות, לא היתה אורה כזו, וקשה מאד ללכת נגד האורה."

כיום יש ב"ה אורה של התמדה. הציבור יושב ולומד בבין הזמנים. למה לפני 30-40 שנה זה לא קרה?

אוצר החכמה

אה"ח 1234567

זכורני כאשר הייתי ילד כבן 10 לערך איך היה נראה החופש אצלינו באמריקה (מה שהיה באר"י אינני יודע), חופשה ממושכת של חודשיים, אנחנו היינו הילדים הראשונים שלמדו בחופש, תחת חסותו של הגה"צ ר' יוסף ליס זצ"ל ישבנו ולמדנו בחופש. וכל השכנים דברו כנגד ענין זה. אחד בא לאמו"ר שליט"א ושאלו איך אתה עושה ככה, ילד הרי צריך שינוח בחדשי הקיץ. נענה לו אמו"ר "לנוח! מען ווערט פאר דזאבערט" הראש נעשה חלודה מחוסר מעש. והיום בס"ד באזור ההרים בתקופת החופש אין לך מקום שהילדים לא יושבים ולומדים בכל יום כ-3-4 שעות עם רבי. למה פעם היה מופרך, וחשבו שכולם ישתגעו, כולם יהיו משונים והיום ב"ה אף ילד לא השתגע, מה קרה? האורה השתנתה!

אה"ח 1234567

נכון הוא שאחוז מסויים מהציבור למדו גם בעבר - לפני 30 שנה - ללא אורה, אבל אחוז גדול לומדים בגלל האורה. ומי שעשה את האורה הזו אין קץ לשכרו. מי שהחדיר את האורה הזו הם לא המארגנים ולא הרבנים וראשי הישיבות, אלו הם הבחורים בעצמם. המארגנים הם רק השתדלו בזה. אבל אותם בחורים שהחליטו באמת כי צריכים לשבת וללמוד בבין הזמנים הדבר נזקף לזכותם. ורק

הקב"ה יודע שהם ישבו קדימה עם גדולי ראשי הישיבות. כי אותם בחורים פשוטים הם מרביצי תורה ברבים.

וכן ח"ו להיפך. לפעמים יושבים בחבורה, ואחד זורק בדיחה, ובכך מקלקל את כל האוירה, כמאחז"ל ליצנות אחת דוחה מאה תוכחות, מכניס אוירה של בואו ונלך לאיזה טיול, מלגלג על כל הענין, רק הקב"ה יודע מה עשית ומה פעלת ע"י הבדיחה הטיפשית שלך.

אספר לכם סיפור מדהים, שיש בזה גם ענין של בין אדם לחבירו וגם ענין של בין אדם למקום. זכורני כאשר הייתי כילד בן 6 בכיתה ב', למדנו תחילת החומש אצל מחנך, יהודי ליטאי, זקן שתש כחו מלהכות בנו. בהזדמנות אחת הוא רצה להטיב איתנו ולחלק דברי מתיקה. כך הביא עמו לכיתה כמה חפיסות של סוכריות בטעם דבש וחילק לכל אחד מילדי הכיתה סוכריה - היינו כשלשים ילדים בכתה

— ילד אחד מטבעו לא אהב ולא סבל סוכריות בטעם דבש. כך שכשנתן לו הרבי את הסוכריה, מאחר ולא ערבה לחיכו קם לעבר פח האשפה שבפינת החדר ופלט את הסוכריה מתוך פיו לעבר הפח, יחד עם פליטת אנחה מתוך גרונו. והנה מיד כשנקט בצעד זה קמו אחריו 29 ילדי הכתה בזה אחר זה ונעמדו בשורה לעבר פח האשפה, ופלטו את הסוכריה לתוך פח האשפה כל אחד בתורו מתוך אנחת רוחה... הרבי באותם רגעים לא ידע היכן לקבור את עצמו והתנצל שוב ושוב באמרו כי סבר שאנחנו אוהבים את זה. ונחשוב לרגע מה עשה ילד זה? איך הרג את הרבי! מה עשה הרבי לילד הזה, הרי בסה"כ הוא רצה להיטיב עמו ולתת לו סוכריה - איך לא שם על לב?

סיפור מדהים ונפלא! היה לו מעמד כנראה בכיתה, ומכיון שאף אחד אינו רוצה להרגיש יוצא דופן קמו כל ילדי הכתה ועשו כמוהו. זהו כוחה של אוירה! אוה"ח 1234567 אוה"ח 1234567

אני זוכר בילדותי כאשר הייתי הולך לשחות במים, מאחר והייתי יודע לשחות היטב, הייתי נוקט בזהירות עצומה שלא לצעוד ראשון במים, מפני שהיכן שאתה שוחה כולם שוחים אחריו, ואז חלילה יתבעו ממך את הילד שנטבע במים ואיזו הרגשה תהיה לך. ע"י יצירת אוירה יכול אדם לפעול דברים נפלאים. זוהי נקודה אחת.

נקודה נוספת. תדעו לכם, הקב"ה משנה עתים ומחליף את הזמנים, העולם לא עומד, העולם מתגלגל ומתקדם. יש נוסח שחז"ל אומרים "מקום הניחו אבותינו להתגדר בו" כלומר יחד עם זה שהעולם נופל תמיד יש בכל דור ודור, בכל תקופה ותקופה גם מקום להתקדמות.

ניקח לדוגמא את "בין הזמנים", האמת היא שתלמידי חכמים לפני כ-40 שנה היו טובים יותר בהרבה בחינות מאלו של היום. והנה בכל זאת העולם מתקדם, בעבר לא סיימנו כ"כ מהר מסכתות כמו היום. ההתמדה לא היתה בזמנינו כמו שהיא היום. העולם מתקדם ואיך העולם מתקדם? על ידי אותם יחידים שפורצים את הגבולות, ובעיקר כשפורצים את המוסכמות, פורצים את מה שאנו קוראים את ה"אווירה". יש דבר שנקרא "אף אחד", אף אחד לא לומד, כולם עושים ככה, יש מערכת הנקראת "מוסכמות" ובאים יחידים, ולאו דוקא גדולי ישראל, אלו ששואפים להיות גדולי ישראל ופורצים את המוסכמות. אלו שפורצים את המוסכמות הם שיזכו לסייעתא דשמיא שאין לשער ואין לתאר.

אני חושב פשט בגמרא. יש פתגם בחז"ל: עולם הפוך ראיתי, עליונים למטה ותחתונים למעלה. ואומרים התוספות (בבא בתרא י: ד"ה עליונים) שיש לנו קבלה שזה מדובר על שמואל ורי יהודה, שאף ששמואל היה הרבי ורב יהודה היה התלמיד [כדאיתא בכ"מ א"ר יהודה אמר שמואל] מכל מקום שמה שמואל יושב למטה ורי יהודה הוא הרבי. וכל כך למה? משום הך עובדא דאיתא בגמי' (שבת נה) שפעם אחת באה אשה לפני שמואל וצעקה על דין (עוולה שעשו לה), ושמואל לא השגיח בה. וא"ל ר' יהודה שהוא אוטם אזנו מצעקת דל, ואמר שמואל שזהו אחריותו של הריש גלותא ולא שלו, וע"כ אומרים התוספות שמכיון ששמואל לא היה צריך להשיב כך לכן ר' יהודה הוא למעלה ושמואל הוא למטה. לכאורה יש להבין בשלמא מה ששמואל הוא למטה ניחא כי חשיב אוטם אזנו מצעקת דל. אבל משום מה זכה ר' יהודה להיות למעלה רק משום שאמר כן והעיר על זה? לא למדתי היטב הסוגיא שם, אבל סבורני שהפשט הוא כך. הנה שמואל סבר ואמר כי יש סדרים בעולם. יש ריש גלותא וממילא זה לא חיוב שלי, ועליו מוטל הטיפול בעניינים אלו. אך לא כך סבר ר' יהודה, כי התפקיד שלנו זה לפרוץ את הסדרים. אין מקום לסדרים כל אחד יכול, משנה עתים ומחליף את הזמנים. ומי שפורץ את הסדרים לכיון הטוב זוכה לשבת למעלה, ולעומתם הגדולים ביותר אבל שומרים את הסדרים הם יושבים למטה.

זהו עיקר תפקידו של בן תורה לפרוץ את הסדרים. את מה שהיה מקובל מקום הניחו לנו אבותינו להתגדר!

הזמנים משתנים. מה שהיום פשוט, פעם לא היה פשוט. הנה כיום כאשר נוסעים בכביש וחולפים ליד טרמפיאדה לא נראה שם חייל הממתין לטרמפ מפחד החטיפות, או חלוני - רק בחורי ישיבה! יבוא יום וזה ירד מהאופנה, כולם ידעו שבחור ישיבה! טרמפיס! תשתפכנה אבני קודש בראש כל חוצות... ^{אוצר החכמה} ^{אה"ח 1234567} ^{אוצר החכמה} ¹²³⁴⁵⁶⁷ בכלל, טיול זה עבודה זרה ישראלי - מתכננים טיול יומיים, מלכתחלה מתכננים ביטול תורה של יום, ביטול תורה של 10 שעות. אתמחה! לתכנן ביטול תורה!! עוד יבא זמן שתופעה זו תצא מהאופנה, עד שדבר זה יחשב כמו להוריד את הכיפה ואת הציצית, ואשרי מי שיפעל בזה. כיום יש אורה שבלי זה אי אפשר - אתה לא יכול לומר לבחור שישב וילמד בבין הזמנים. אם לא תקח אותו לטיול בסוף בין הזמנים, זה באמת בלתי אפשרי!! זה בסה"כ ענין של אורה, של מוסכמות, והמוסכמות הללו הולכים ונחלשים. ואשרי מי שישבור את המוסכמות הללו. ומי שישבור א"ז זה אנחנו. ^{אוצר החכמה}

אספר לכם סיפור קטן. יש יהודי שאני קורא לו הרבי שלי, אדם מיוחד מאד, בקי בכל חדרי תורה בנגלה ובנסתר. ^{אוצר החכמה} הסטייפלער זצ"ל התבטא עליו שהוא אחד מגדולי הדור, מתמיד עצום. פעם התבטא בפני: כשהיינו צעירים האם עבר עלינו לילה אי בלא שחלמנו בד"ת. יש לו תבורה שלומד איתם קצת קבלה. פ"א רצו לנסוע לצפת, אני לא בתוך החבורה, והלואי שזכיתי, אני הייתי הנהג שלהם, לקחתי טנדר ושימשתי אותם. הוא התלבט אם לנסוע, שכנעתי אותו. והנסיעה לצפת היתה התעלות מאין כמוה. בכל הדרך מבני ברק לצפת דברו בלימוד בלא הפסקה של אפילו רגע אחד. בהגיענו לצפת התפללנו על ציון האריז"ל, טבלנו במקוה. זה היה נפלא. חשנו התעלות עצומה. בדרך חזרה לבני ברק בערך כחצי שעה מהזמן סיפרו שם סיפורים על נצולי שואה (אחד מהנוסעים היה ילד בתקופת השואה והוא ניצול שואה) ושאר הזמן דיברו בלימוד. כך הסתיימה לה הנסיעה. והנה למחרת נכנסתי אל הרבי ושאלתי אותו איך היה הנסיעה, ואז הבחנתי שהוא שרוי בעגמת נפש, וראיתי שהוא אוכל את עצמו חי מהנסיעה הזאת, אף שבמהלך כל השיחה דיברו רק על דברים שענינם מה רבו מעשיך הי אולי היה שם איזה חצי שעה של סתם דיבורים, ורצה שנשכנע אותו. ואז נאנח ואמר "סוף כל סוף אני חושש שהיה ביטול תורה דרבים." הוא לא ראה את כל הנסיעה, הוא לא ראה שום דבר; ואעפ"כ ראיתי את הפחד שהיה מהביטול תורה.

אוצר החכמה

אוצר החכמה

כאמור זה ענין של אוירה. האוירה השתנתה, העולם מתקדם, ובטוחני שהע"ז הזה תיעקר מן השורש עד שלא נבין איך לא עשינו את זה קודם.

א"ה"ח 1234567

אוצר החכמה

א"ה"ח 1234567

כאשר אנו רואים כיום את הישיבות בין הזמנים ואנו מביטים אחורה אנו לא מבינים איפה היינו, למה לא עשינו את זה לפני 20 שנה? ואני רוצה להזכיר כאן אברך אחד שהקים כאן את התאחדות תלמידי הישיבות, ומי יודע מה מחכה לאברך הזה בעולם האמת, הוא הקים ישיבות בין הזמנים לילדים כמעט ראשון בארץ ישראל, ומי יודע אם לא כל הישיבות בין הזמנים בבני ברק לא נבעו כתוצאה מזה. הוא פרץ גבולות ומוסכמות. אבל חייבים לציין בעיקר את הילדים שבאו ללמוד כי הם הם שבאמת פרצו את המוסכמות ואשרי שכרם. הקב"ה נותן להם מקום להתגדר. השבוע הראשון הי' פה כ-80 בחורים בישיבת בין הזמנים, ומה יהיה בשבוע הבא זה תלוי כבחור אחד שנים. בחור מישיבה יכול לקחת את כל השכר, ומאידך גם יכול להיות בחור שיזלזל ויאמר מספיק ויקלקל הכל.

א"ה"ח 1234567

הרמב"ם אומר שרק הקב"ה יודע להעריך מעשים. והקב"ה יודע מה אתה מכניס לעולם התורה, ובין הזמנים זה רק דוגמא. עוד מעט חוזרים לישיבות, גם שמה זה אותו דבר, אתה יכול להיות משגיח בישיבה. בחור אחד יכול לעשות התלהבות של תפלה, של מוסר, של השיעור, יש מקומות שהראש ישיבה אומר שיעור וכולם הולכים הביתה. אך יש מקומות שכולם כותבים את השיעור. אומר לכם! נער הייתי ואף שעדיין לא זקנתי אך עברתי את גיל ה-50. מגיל 5 אני בחיידר ואח"כ בישיבות. אלו שעמלו על השיעורים ורשמו אותם, התעמקו במה שהראש ישיבה אומר, ומה שהמגיד שיעור אומר, מה כן מובן ברשב"א ומה לא מובן, הם עשו שטייגען, הם שיצאו מצויינים. ולעומתם אלו שהיו להם תוכניות יותר "יפות" פה ללמוד ש"ס ופה ללמוד רמב"ם וכ"ו וכ"ו הם נשארו מפורקים מכל התכניות, מי שקובע את האוירה הזו הם רק הבחורים, כששני בחורים קצת יותר טובים עושים ויוצרים אוירה כולם נגררים אחריהם בין לטוב בין למוטב. ודאי שגדולי ישראל קובעים הרבה, אבל בסופו של דבר הם רק המעוררים מי שקובע את האוירה הם הציבור בעצמם.